

VOKSEN-OHJELMA KÄYNNISTYY

Pohjoismaiden ministerineuvoston aikuis-koulutuksen ohjelma Voksen on käynnistymässä tämän vuoden alkupuolella. Voksen-ohjelman tehtävänä on edistää aikuiskoulutuksen kehitystä ja uudistamista perustamalla aikuiskoulutuksen pohjoismaiden toimijoiden välisiä verkostoja. Tavoitteisiin pyritään myöntämällä avustuksia liikkuvuuteen ja erilaisiin yhteistyöhankkeisiin. Voksen-ohjelman päähallinnoija on tanskalainen Cirus. Suomessa ohjelman tiedotuksesta, hakijoiden neuvonnasta ja suomalaisve-toisten hakemusten arvioinnista vastaa Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO.

Voksen-ohjelman ensimmäinen hakuaika päättyi 1.3. Toinen hakuaika päättyy 1.9.2004, jolloin voi hakea tukea liikkuvuus-toiminnoille.

TUKEA LIIKKUVUUTEEN

Voksen-ohjelmassa on mahdollista hakea tukea liikkuvuuteen sekä yhteistyöhankkeisiin.

Liikkuvuuteen kuuluvat:

- Valmistelevat kokoukset,
- Aikuisopettajien täydennyskoulutus, opintovierailut ja opetusvierailut sekä
- Aikuisopiskelijoiden vaihdot.

Valmistelevien kokousten tarkoituksena on suunnitella pitkäkestoista yhteistyötä. Aikuisopettajien täydennyskoulutukseen myönnettävän tuen kautta on tarkoitus lujittaa pohjoismaisten aikuiskoulutuslaitosten yhteistyötä sekä edistää tiedon ja kokemusten vaihtoa. Aikuisopiskelijat, jotka opiskelevat jossakin aikuisoppilaitoksessa voivat hakea tukea vaihtoon toisessa pohjoismaassa olevan organisaation kanssa. Vaihto voi tapahtua useammankin organisaation välillä.

Kaikissa liikkuvuustoiminnoissa koordinoiva organisaatio lähettää hakemuksen, joka on laadittu kaikkien yhteistyökumppanien puolesta. Yhteistyö tapahtuu aina eri organisaatioiden kesken, yksityishenkilöt eivät voi hakea tukea Voksen-ohjelmasta

TUKEA HANKKEISIIN

Pitkäkestoinen hankeyhteistyö Voksen-ohjelmassa voi olla:

- Temaattisia verkostohankkeita.

- kehittämishankkeita ja
- kartoitushankkeita

Temaattisten verkostohankkeiden päätavoitteena on antaa organisaatioille mahdollisuus uusiin yhteistyösuhteiden solmimiseen tutustumalla ensin alan eri toimijoihin. Yhteistyö voi jatkua vaikkapa kehittämishankkeena. Temaattinen verkostohanke kestää tavallisesti yhden vuoden.

Kehittämishankkeissa työskennellään työsuunnitelman mukaisesti aikuiskoulutuksen kannalta tärkeitä pedagogisia ja sisällöllisiä aiheita. Kehittämishankkeiden edellytetään työskennellessä konkreettisia tuotoksia, esim. uusia opinto-ohjelmia. Kehittämishankkeet ovat kestoiltaan enintään kaksivuotisia.

Kartoitushankkeissa valitaan jokin aikuiskoulutuksen kannalta tärkeä alue, josta kootaan kokemuksia ja käytäntöjä sekä tehdään vertailuja ja analyysejä eri maiden kesken. Pohjoismaiden lisäksi vertailukohteina voivat olla muidenkin maiden käytännöt. Kartoitushankkeet ovat yleensä vuoden mittaisia hankkeita.

KUKA VOI OSALLISTUA VOKSEEN

Voksen-ohjelman kohderyhmään kuuluvat kaikki aikuiskoulutuksen alalla toimivat organisaatiot sekä yleissivistävän että ammatillisen aikuiskoulutuksen alalla. Aikuisoppilaitosten lisäksi ohjelmaan voivat osallistua järjestöt, tutkimuslaitokset, kirjastot, museot jne. Edellytyksenä osallistumiselle on se, että organisaatiolla on aikuisiin kohdistuvaa koulutustoimintaa.

TUKI

Liikkuvuushankkeissa tukea voi saada matkoihin, oleskelukustannuksiin (yöpyminen ja ruokailu) sekä hallintoon. Lopullinen tuki määräytyy luonnollisesti matkan keston mukaan; valmisteleva kokous kestää 2–3 päivää, aikuisopettajien täydennyskoulutuksen on puolestaan kestävä vähintään viisi päivää. Aikuisopiskelijan vaihtoon myönnettävä tuki ei yleensä ylitä noin 650 euroa henkilöä kohden.

Yhteistyöhankkeissa tukea myönnetään käy-

tettyyn työaikaan, matkoihin, oleskelukustannuksiin, tiedottamiseen ja julkaisuihin sekä hallintoon. Yhteistyöhankkeiden tuki vaihtelee noin 20 000–25 000 euroa hanketta kohden vuodessa.

Kaikissa tapauksissa Voksen-ohjelman tuki on osarahoitusta, joten omaa rahoitusta tarvitaan aina. Omarahoitusta ei kuitenkaan tarvitse raportoida eikä sen määrällä ole vaikutusta Voksen-tukeen.

KEVYT HALLINTOMALLI

Yhtenä tavoitteena pohjoismaisissa ohjelmissa on ollut mahdollisimman kevyen hallintomallin luominen, erityisesti pyritään välttämään EU-hankkeiden raskaaksi koettu byrokraatia.

Voksen-ohjelman kaikissa toiminnoissa koordinoiva organisaatio laatii yhteistyössä kumppanien kanssa yhteisen hakemuksen. Hakemuksen tultua hyväksytyksi koordinaattori solmii sopimuksen Ciriuksen kanssa, joka maksaa koko hankkeen tuen koordinaattorille. Myös hankkeen raportointi ja tilitykset kulkevat koordinaattorin kautta Ciriukselle.

Hakemusten käsittely on myös tarkoitus hoitaa nopeasti. 1.3.2004 päättyneen haun tulokset saadaan selville toukokuussa ja toiminnot pääsevät käynnistymään jo 1.6.2004.

MILLÄ KIELELLÄ TOIMITAAN?

Voksen-hakemukset voi tehdä ruotsiksi, norjaksi, tanskaksi tai englanniksi. Koska Voksenin päähallinnoija on tanskalainen Ciriuss, kaikki ohjelmaa koskevat asiakirjat on laadittu ensi vaiheessa tanskan kielellä. CIMOn, toimesta ohjelman hakuopas ja hakulomakkeet on käännetty suomeksi. Tanskan- ja suomenkieliset asiakirjat löytyvät CIMOn www-palveluista <http://www.cimo.fi>

KUKA PÄÄTTÄÄ?

Voksen-ohjelman johtoryhmänä toimii Pohjoismaiden ministerineuvoston alaisuudessa toimiva SVL (Styrelsegruppen för vuxnas lärande, ent. FOVU) päättää tuettavista hankkeista. Ohjelman päähallinnoijana toimiva Ciriuss arvioi yhteistyössä eri maiden vastuuorganisaatioiden kanssa kaikki hakemukset. Kaikki Suomen koordinoimat liikkuvuus- ja yhteistyöhankkeet arvioidaan CIMOssa, joka käyttää apunaan Grundtvig-asiantuntijaryhmää ja muita aikuiskoulutuksen asiantuntijoita.

MUUT NORDPLUS-OHJELMAT

Pohjoismaiden ministerineuvoston malli pohjoismaiden ohjelmien hallinnoimiseksi on mielenkiintoinen; jokainen maa on vastuussa yhdestä Nordplus-ohjelmasta. Ciriuss Tanskassa vastaa Voksenista, CIMO Suomessa vastaa korkeakoulujen Nordplus-ohjelmasta, EU-programkontoret Ruotsissa vastaa koulujen Nordplus Junior-ohjelmasta, Norges Fårskningsråd Nabo-ohjelmasta (lähi-alueyhteistyö) ja Reykjavikin yliopisto Sprog-ohjelmasta. CIMO on Suomen tiedotuksesta ja hakijoiden neuvonnasta vastaava organisaatio kaikissa yllä mainituissa ohjelmissa.

Suomalaisella aikuiskoulutuksen kentällä on jo pitkät perinteet yhteistyöstä lähialueiden kanssa.

Nordplus-hakemukset, joissa yhteistyökumppaneina on pohjoismaiden lisäksi Baltian maita tai Venäjä, tehdään Nabo-ohjelmaan. Myös Sprog-ohjelma tarjoonee mielenkiintoisia näkymiä aikuisten kielten opettamisen ja opiskelun näkökulmasta

MITEN SUOMESSA?

Voksen-ohjelma on herättänyt runsaasti kiinnostusta Suomessa. CIMOn järjestämään kahteen infotilaisuuteen on osallistunut noin 60 aikuiskouluttajaa. Ehkä ajankohta pohjoismaisen yhteistyön voimistamiseen on kaikin puolin sopiva, monen osallistujan mielestä tuntuu houkuttelevalta pureutua paremmin pohjoismaisiin ympyröihin ehkä useidenkin EU-projektien kokemuksista rikkaampana.

Lisätietoja Voksen-ohjelmasta CIMOn www-palveluista <http://www.cimo.fi> tai Eija Wiléniltä eija.wilen@cimo.fi puh. 09 7747 7834.

Eija Wilén